

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 175/09

mun. Chișinău

25 noiembrie 2024

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Vladislav GORCEAC, examinând materialele dosarului de control al averii și intereselor personale, inițiat în privința dlui Ilan Șor, ex-deputat în Parlamentul RM, născut la data de XXXXX, IDNP XXXXX, domiciliat în XXXXX, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A C O N S T A T A T :

La data de 31.01.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare Autoritatea*) a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04-08/82, care, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, la data de 28.02.2020 a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor prin intermediul SIA E-integritate.

Potrivit sesizării, se atestă faptul că dl Ilan Șor, ex-deputat în Parlamentul RM ar fi încălcat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale prin obținerea mai multor bunuri mobile și imobile a căror valoare depășesc cu mult venitul obținut.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în redacția în vigoare la momentul inițierii controlului*), *inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, efectuează verificarea prealabilă a acestora, în cadrul căreia verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea unui proces-verbal de inițiere a controlului sau de refuz al inițierii controlului.*

Procedura de verificare prealabilă s-a finalizat cu emiterea procesului-verbal nr. 129/05 din 10.03.2020 de inițiere a controlului averii și intereselor personale, în privința dlui Ilan Șor ex-primar al or. Orhei și deputat în Parlamentul RM.

La 11.03.2020, în adresa subiectului declarării a fost expediată scrisoarea nr. 04-05/1010 pentru a fi informat despre inițierea controlului averii și intereselor personale și despre drepturile de care beneficiază.

În conformitate cu prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 (*în redacția în vigoare la momentul inițierii controlului*), *în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului,*

precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatului, a funcției publice și de demnitate publică. Controlul poate fi efectuat pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și în decursul a 3 ani după încetarea acesteia.

La data de 03.10.2022 în cadrul Autorității a fost înregistrată sesizarea din oficiu cu nr. 04-03/1700 din 03.10.2022 pe faptul încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către Ilan Șor, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția în vigoare la momentul inițierii controlului) prin procesul-verbal nr. 515/06 din 02.11.2022 de inițiere a controlului averii și intereselor personale, în privința dlui Ilan Șor ex-primar al or. Orhei și deputat în Parlamentul RM s-a inițiat controlul averii și intereselor personale.

La 08.11.2022, în adresa subiectului declarării a fost expediată scrisoarea nr. 04-06/7439 pentru a fi informat despre inițierea controlului averii și intereselor personale și despre drepturile de care beneficiază.

La data de 30.11.2022, în cadrul Autorității a fost înregistrată sesizarea cu nr. 9478 pe faptul încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către Ilan Șor, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, aceasta fiind conexată la dosarul de control aflat în derulare în conformitate cu prevederile art. 80 alin. (1) din Codul administrativ și pct. 33 din Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și a intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilitatilor, restricțiilor și limitărilor aprobată prin ordinul intern al ANI nr. 9 din 14.02.2022.

Ulterior, la data de 01.07.2024, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2) și art. 27 alin. (6) lit. f) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și pct. 34 din Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și a intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilitatilor, restricțiilor și limitărilor aprobată prin ordinul intern al ANI nr. 8 din 24.01.2024, dosarul de control aflat la etapa solicitării punctului de vedere, cu demersurile și calculele efectuate, a fost redistribuit alioriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor SIA e-Integritate în vederea continuării procedurii de control către subsemnatul inspector de integritate.

Ab initio, este esențial de subliniat că ANI asigură integritatea în exercitarea funcției publice sau funcției de demnitate publică și prevenirea corupției prin realizarea controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, în temeiul art.5 al Legii nr. 132/2016. Totodată, art. 7 din legea precitată stabilește că în domeniul asigurării controlului averii și al intereselor personale ANI efectuează controlul averii deținute de subiecții declarării, constată existența diferenței substanțiale între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită, pe de altă parte, în timpul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, constată averea nejustificată și se adresează instanței de judecată cu cereri în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate; [...].

În context, inspectorii de integritate efectuează controlul averilor colectând, centralizând și procesând date și informații cu privire la situația averilor deținute, a veniturilor dobândite și a cheltuielilor realizate de persoane în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică, în temeiul art. 19 din Legea nr. 132/2016.

În detaliu, reieșind din prevederile art. 33 din aceeași lege, în latura desfășurării procedurii administrative de control al averii și intereselor personale, operațiunile administrative / activitățile realizate de inspectorul de integritate se rezumă exclusiv la elaborarea și expedierea demersurilor de solicitare a informațiilor, datelor, înscrisurilor și documentelor necesare stabilirii circumstanțelor relevante cauzei de la orice persoană fizică sau persoană juridică de drept public ori de drept privat,

inclusiv instituții financiare. În același sens, se învederează că inspectorul de integritate nemijlocit nu poate adresa solicitări de informații necesare pentru efectuarea controlului deținute de autorități competente ale altor state și organizații internaționale, acest parcurs urmând a fi efectuat în strictă conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, potrivit procedurilor statuate de cardul normativ intern.

Prin urmare, în vederea asigurării examinării procedurii de control vizate inspectorul de integritate a întreprins toate acțiunile procedurale expres permise de Legea nr. 132/2016 în scopul obținerii informațiilor și documentelor utile cazului, descrise în continuare în prezentul act de constatare.

Astfel, potrivit răspunsului prezentat de Comisia Electorală Centrală înregistrat în cadrul Autorității cu nr. 4514 din 06.06.2022, dl Ilan Șor a exercitat mandatul de primar al orașului Orhei, în urma alegerilor locale generale din 2015, iar mandatul i-a fost validat prin hotărârea Judecătoriai raionului Orhei din 29.06.2015 (dosarul nr. 3CA-81/2015, 3CA-82/2015, 3CA-88/2015 și 3CA-89/2015).

Potrivit informației furnizate de Secretariatul Parlamentului RM înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 4922, dl Ilan Șor a fost deputat în Parlamentul RM din 09.03.2019.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dl Ilan Șor, deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale.

Luând în considerație materialele dosarului și acțiunile întreprinse de inspectorii de integritate, controlul averii și intereselor personale în privința dlui Ilan Șor a fost efectuat pentru perioada 29.06.2015 (data atribuirii mandatului de primar/obținerea calității de subiect al declarării) – 02.11.2022 (data inițierii proceduri de control).

În anul 2012, s-a adoptat și publicat în Monitorul Oficial al RM - Legea cu privire la Comisia Națională de Integritate, organ competent în vederea aplicării prerogativelor de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate cât și a unor regimuri juridice aferente acestuia. Astfel, inspectorul de integritate concluzionează că, dl Ilan Șor este pasibil de efectuare a controlului averii și a intereselor personale pentru perioada 29.06.2015 - 02.11.2022.

Cadrul normativ în perioada stabilită de efectuare a controlului a suferit modificări, deci pentru perioada controlului 29.06.2015 –31.07.2016 sunt aplicabile prevederile Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere (cu modificările operate prin Legea nr. 181/2011, abrogată la 01.08.2016), iar pentru perioada 01.08.2016 – 02.11.2022 sunt aplicabile sunt prevederile Legii nr. 132/2016 și Legii nr. 133/2016.

Totodată, prin Legea nr. 130/2021 cu privire la modificarea unor acte normative, în vigoare din 29.10.2021, au fost operate modificări la Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, aplicabilitatea cărora a fost asigurată de către inspectorul de integritate în conformitate cu art. 73 alin. (3) și (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Având în vedere că controlul averii și a intereselor personale se stabilește și se efectuează în temeiul art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică, deci pe perioadă distinctă din trecut, actele și acțiunile inspectorului de integritate întreprinse în cadrul controlului, s-au efectuat în conformitate cu prevederile Legii nr. 132/2016 și Legii nr. 133/2016 în redacțiile corespunzătoare.

Ținând seama de prevederile art. 33 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, controlul averii și intereselor personale se extinde și asupra membrilor de familie ai persoanei supuse controlului. În consens cu art. 2 din Legea nr. 133/2016, membru de familie - soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținere a subiectului declarării.

Potrivit informațiilor din Registrul de stat al populației, în perioada supusă controlului dl Ilan Șor este căsătorit cu dna XXXXX a.n. XXXXX cetățeană a Federației Ruse, nr. de identificare: IIN XXXXX (Actul de căsătorie nr. XXXXX din XXXXX) și are la întreținere doi copii minori: XXXXX și XXXXX.

Racordând informațiile identificate la prevederile cadrului legal care guvernează speța, inspectorul de integritate menționează că controlul averii și a intereselor personale inițiat în privința dlui Ilan Șor a fost extins și asupra membrilor de familie.

Așadar, pentru perioada 29.06.2015 –31.07.2016, potrivit acțiunii Legii nr.1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere (abrogată la 01.08.2016) **diferența vădită** este diferență între proprietatea dobândită și veniturile obținute care depășește de cel puțin 6 ori salariul mediu lunar obținut în perioada de declarare de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia.

Pentru perioada 01.08.2016-02.11.2022, normele legale prevăzute la art. 2 din Legea nr. 133/2016 și art. art. 26, 32 alin. (1), (2) și (6) și 34 alin.(1) din Legea nr. 132/2016 relevă, controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică.

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică.

Dacă persoana supusă controlului este căsătorită ori se află în concubinaj sau dacă are persoane la întreținere și/sau copii minori, verificarea se va extinde și asupra averii membrilor de familie sau concubinului/concubinei acesteia.

În cazul în care se constată că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale ori se constată diferențe substanțiale între veniturile declarate și averea deținută, inspectorul de integritate îi solicită informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și are obligația de a o invita pentru a prezenta un punct de vedere. Invitarea se face prin scrisoare recomandată și cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc ce confirmă informarea (telegramă, fax, e-mail etc.). Punctul de vedere urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la recepționarea invitației.

Dacă după exprimarea verbală sau în scris a punctului de vedere al persoanei supuse controlului se constată că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute în aceeași perioadă este o diferență substanțială și deținerea averii are caracter nejustificat sau dacă persoana supusă controlului nu se prezintă, în termen de 15 zile de la confirmarea recepționării invitației, să-și prezinte punctul de vedere, inspectorul de integritate întocmește un act de constatare, cauza fiind transmisă în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Dacă recepționarea invitației nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea invitației repetate, cauza fiind transmisă instanței de judecată competente spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate. Confiscarea se poate referi la întreaga valoare a averii deținute de subiectul declarării, la valoarea unei părți din aceasta sau a unui bun/unor bunuri determinate.

Diferența substanțială este diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă.

Succesiv, pentru perioada 29.10.2021-18.01.2022, normele legale prevăzute la art. 2 din Legea nr. 133/2016 și art.art. 33 și 34 din Legea nr. 132/2016 relevă, diferență substanțială este diferență care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

Controlul averii și al intereselor personale se extinde asupra membrilor de familie, părinților/socrilor și copiilor majori ai persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj cu o altă persoană, verificarea se va extinde și asupra averii acestei persoane.

În cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

Dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

Dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin.(1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

În sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016, **avere** – totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate; iar **venit** reprezintă orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.

Potrivit art. 455 alin. (1) Cod Civil al Republicii Moldova, „bunuri sunt toate lucrurile susceptibile apropierea individuale sau colective și drepturile patrimoniale”. Art. 453 alin. (1) Cod Civil prevede: „Patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate”. În această ordine de idei, de notat că, în noțiunea de avere se include și patrimoniul subiectului declarării, inclusiv banii.

Luând act de normele citate, se reține că, esența de bază a controlului averii și intereselor personale este de a stabili existența sau inexistența diferenței substanțiale asupra averii subiectului

declarații, deținute de comun cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică.

Prin urmare, în scopul stabilirii existenței sau inexistenței diferenței vădite între proprietatea dobândită și veniturile obținute, cât și în scopul stabilirii existenței sau inexistenței diferenței substanțiale dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarației Ilan Șor și membrii familiei acestuia, pentru perioada de control 29.06.2015 – 02.11.2022, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. a)-d) și art. 33 alin. (3) și (4) din Legea 132/2016, inspectorul de integritate a accesat registre de stat, a solicitat și a recepționat de la autoritățile competente informații și documente necesare desfășurării controlului, precum și a făcut extrase din baze de date, în urma cărui fapt, au fost acumulate informații și documente care au fost divizate în documente și informații care se referă la venituri (obținute în numerar) și cele care se referă la cheltuieli (care pot fi demonstrate).

Astfel, documente și informații care se referă la venituri :

- Potrivit răspunsurilor recepționate de la băncile comerciale BC „Victoriabank” SA înregistrat cu nr. 7995 din 11.10.2022, BC „Moldindconbank” SA înregistrat cu nr. 5262 din 01.07.2022 și BC „Banca Socială” SA înregistrat cu nr. 6119 din 20.08.2020, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au retras de pe conturile curente deținute, mijloace bănești în sumă totală de 2325175,46 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca venit net;
- Potrivit materialelor anexate la răspunsul Serviciului Fiscal de Stat înregistrat cu nr. 6969 din 02.09.2022 în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au obținut venituri sub formă de împrumuturi de la dna Ilona Șor, în sumă totală de 46069443,48 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca venit net;
- Potrivit răspunsurilor recepționate de la Agenția Servicii Publice, înregistrat cu nr. 4998 din 24.06.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au obținut venituri din vânzarea bunului imobil din XXXXX, str. XXXXX ap. XXXXX, în sumă totală de 3614860,00 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca venit net;
- Potrivit răspunsului recepționat de la „Avantage” SRL înregistrat cu nr. 5594 din 12.07.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au obținut venituri sub formă de salariu, în sumă totală de 6766,46 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca venit net;
- Potrivit răspunsului recepționat de la Parlamentul RM înregistrat cu nr. 4922 din 22.06.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au obținut venituri în numerar, în sumă totală de 3842,7 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca venit net;
- Potrivit răspunsului recepționat de la Procuratura Anticorupție înregistrat cu nr. 6233 din 02.08.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au obținut venituri din vânzarea bunului imobil XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX ap. XXXXX în sumă totală de 3549440 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca venit net;
- Potrivit răspunsului recepționat de la cet. XXXXX, înregistrat cu nr. 4092 din 15.05.2023, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au obținut venituri sub formă de împrumuturi de la dna XXXXX, în sumă totală de 73442044,59 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca venit net;
- Potrivit declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și declarațiilor de avere și interese personale depuse pe propria răspundere (pentru perioada 2015-2021), subiectul controlului împreună cu membrii de familie au obținut venituri în sumă totală de 8594918,53 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca venit net.

În partea ce ține de cheltuieli au fost stabilite următoarele:

- Potrivit răspunsurilor recepționate de la băncile comerciale BC „Victoriabank” SA înregistrat cu nr. 7995 din 11.10.2022, BC „Moldindconbank” SA înregistrat cu nr. 5262 din 01.07.2022 și BC „Banca Socială” SA înregistrat cu nr. 6119 din 20.08.2020, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au alimentat cu mijloace bănești în numerar conturile deținute, în mărime de 36453332,99 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate;
- Potrivit materialelor anexate la răspunsul Serviciului Fiscal de Stat înregistrat cu nr. 6561 din 07.09.2020, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli în sumă de 277773,9 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate;
- Potrivit răspunsului recepționat de la Agenția de Guvernare Electronică, înregistrat cu nr. 84 din 03.01.2024 și nr.6530 din 15.08.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) în sumă de 928634,86 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli;
- Potrivit răspunsului recepționat de la Banca Națională a Moldovei înregistrat cu nr. 7800 din 05.10.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli, pentru achitarea unei amenzi în bugetul de stat în sumă totală de 100252 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate;
- Potrivit răspunsului recepționat de la BS „Leasing Grup” SRL, înregistrat cu nr. 8978 din 25.06.2024, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli, pentru achitarea plăților de leasing în sumă totală de 164723,13 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate;
- Potrivit răspunsului recepționat de la Fundația „Miron Șor”, înregistrat cu nr. 5239 din 30.06.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli, prin depunerea în numerar în fondul fundației a donațiilor în sumă totală de 209801 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate;
- Potrivit contractelor de împrumut încheiate între dl Ilan Șor și XXXXX anexate la răspunsul dnei XXXXX, înregistrat cu nr. 4092 din 15.05.2023 subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli în mărime de 18543383,4 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate;
- Potrivit răspunsului recepționat de la „Klassica Asigurări” SA, înregistrat cu nr. 5326 din 04.07.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli, în sumă totală de 227229,67 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate;
- Potrivit răspunsului recepționat de la „Thor Security Group” SRL, înregistrat cu nr. 6610 din 17.08.2022, în perioada supusă controlului, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli, în sumă totală de 255456 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate;
- Potrivit declarației de avere și interese personale depuse pe propria răspundere pentru 2018, subiectul controlului împreună cu membrii de familie au suportat cheltuieli, în sumă totală de 6929325 lei, respectiv această sumă a fost luată în calcul ca cheltuieli suportate.

Prin urmare, reieșind din datele indicate în declarațiile depuse de subiectul controlului în coraport cu bazele de date disponibile și materialele care au putut fi acumulate în limita competențelor în cadrul controlului, inspectorul de integritate a reținut că, în perioada supusă controlului, familia Șor a obținut/încasat următoarele venituri respectiv a suportat următoarele cheltuieli:

Prin prisma statuărilor Legii nr. 1264/2022 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere (abrogată la 01.08.2016), privitor la veniturile și cheltuielile descrise în prezentul Act și reflectate detaliat în tabelul de calcul anexat la dosarul de control, inspectorul de integritate a constatat următoarele:

Perioada	Perioada 06.07.2015-31.12.2015	Perioada 01.01.2016-31.07.2016
Sold la începutul anului /perioadei	- *	19.419.731,81 lei
Venituri obținute	21.047.400,80 lei	39.693,85 lei
Cheltuieli suportate	8.077.375,80 lei	3.519.818,52 lei
Economii în numerar rămase la finele anului	XXXXXX lei	XXXXXX lei
Diferență constatată pe parcursul anului	- 6.449.706,81 lei	-

* - La 04.04.2024 prin scrisoarea nr.04-26/3878 expediată la adresa de domiciliu a subiectului declarării s-a solicitat să se expună dacă la 29.06.2015 (data dobândirii calității de subiect al declarării) deținea careva economii în numerar, cu anexarea materialelor care ar confirma obținerea/deținerea acestora, însă scrisoarea nu a fost recepționată. Astfel din materialele acumulate la dosarul de control inspectorul de integritate nu a identificat numerar sub formă de economii deținute de subiectul declarării și membrii familiei, drept urmare soldul inițial la începutul perioadei de control a fost stabilit 0 lei.

Astfel, pentru perioada 29.06.2015-31.07.2016, s-a stabilit o diferență în mărime de - 6.449.706,81 lei, care reprezintă o diferență vădită între proprietatea dobândită și veniturile obținute, întrunind elementele constitutive ale noțiunii de diferență vădită în sensul definit de art. 2 din Legea nr. 1264/2002, care a depășit de 46,42 ori salariul mediu lunar obținut în perioada de declarare de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia, ce a rezultat din alimentarea conturilor bancare cu numerar.

În altă ordine de idei, se reiterează că, pentru perioada 01.08.2016 – 02.11.2022, sunt aplicabile prevederile Legii nr. 133/2016. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr.133/2016 (în redacția în vigoare la data inițierii controlului) **diferență substanțială** constituie diferența care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea subiectului declarării deținută la începutul perioadei în care acesta a devenit subiect al declarării, cumulată cu veniturile obținute în această perioadă, inclusiv veniturile membrilor de familie sau al concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută la începutul verificării, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

Așadar, în rezultatul controlului inspectorul de integritate a stabilit următoarele:

Perioada	01.08.2016-31.12.2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Perioada 01.01.2022-02.11.2022
Sold la începutul anului /perioadei	15.939.607,14 lei	28.466.485,87 lei	17.486.332,84 lei	13.729.972,93 lei	30.230.547,57 lei	483.138,00 lei	1.620.953,87 lei
Venituri obținute	19.365.259,80 lei	27.237.738,05 lei	34.691.738,25 lei	33.354.653,11 lei	285.285,67 lei	1.584.721,68 lei	

Cheltuieli suportate	6.838.381,07 lei	21.080.784,87 lei	22.779.536,25 lei	878.550,65 lei	11.147,67 lei	13.767,81 lei	890.549,31 lei
Numerar reflectat în declarațiile de avere și interese personale	-	0,00 lei	0,00 lei	XXXXX lei	XXXXX lei	XXXXX lei	XXXXX lei
Numerar acceptat de inspector la data depunerii declarației	28.466.485,87 lei	79.400,00 lei	92.000,00 lei	150.000,00 lei	200.000,00 lei	50.000,00 lei	240.000,00 lei
Economii în numerar rămase la finele anului	28.466.485,87 lei	17.486.332,84 lei	13.729.972,93 lei	30.230.547,57 lei	483.138,00 lei	1.620.953,87 lei	-650.549,31 lei
Diferență constatată pe parcursul anului	-	-2.232.330,65 lei	-1.498.204,50 lei	-	-	-	-650.549,31 lei

1. La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul fiscal 2016, la data de 31.03.2017, subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la 19406136,64 lei la 79000 lei. Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1322/2016, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2017 a fost aprobat în mărime de 5300 lei, iar $15 \cdot 5300 = 79500,00$ lei.

2. La depunerea declarației pentru anul fiscal 2017, la data de 30.03.2018, subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la 17168243,38 lei la 92000,00 lei. Or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 54/2018, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2018 a fost aprobat în mărime de 6150 lei, iar $15 \cdot 6150 = 92250,00$ lei.

Or, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, subiectul controlului în cazul deținerii numerarului a avut obligația de a declara deținerea a 15 salarii medii pe economie, urmare a nedeclarării acestuia se prezumă că numerarul a fost cheltuit.

3. La depunerea declarației pentru anul fiscal 2018, la data de 31.03.2019, subiectul controlului declară deținerea numerarului în mărime de XXXXX lei, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la 13310527,83 lei la XXXXX lei.

Totodată la depunerea declarației la eliberare, la data de 08.04.2019, subiectul controlului declară deținerea numerarului în mărime de XXXXX lei, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la 2865000,00 lei la XXXXX lei.

4. La depunerea declarației pentru anul fiscal 2019, la data de 17.03.2020, subiectul controlului declară deținerea numerarului în mărime de XXXXX lei, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la 30221547,57 lei la XXXXX lei.

5. La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul fiscal 2020, la data de 30.03.2021, subiectul controlului declară deținerea numerarului în mărime de XXXXX lei, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la 483138,00 lei la XXXXX lei.

6. La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul fiscal 2021, la data de 31.03.2022, subiectul controlului declară deținerea numerarului în mărime de XXXXX RUB, (ceea ce constituie conform cursului BNM XXXXX lei) deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la 1620953,87 lei la XXXXX lei.

În altă ordine de idei, se precizează faptul că, la „venituri” a fost inclus și numerarul rămas de la finele anului precedent conform datelor sistematizate de către inspector. Totodată, la stabilirea diferenței pe parcursul unui an fiscal s-au calculat toate situațiile, unde cheltuielile depășeau veniturile

deținute, or, venitul obținut în viitor nu poate acoperi cheltuielile realizate în trecut, și în final rezultă diferența substanțială, după cum urmează:

- pentru perioada anului 2017 se identifică o diferență în mărime de -2232330, 65 lei;
- pentru perioada anului 2018 se identifică o diferență în mărime de - 1498204, 50 lei;
- pentru perioada anului 01.01.2022 - 02.11.2022 se identifică o diferență în mărime de - 650549, 31 lei.

Conform Hotărârii Guvernului RM nr. 1322/2016 (modificată) prin care a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei, prin raportare la diferența identificată pentru anul 2017 se constată o diferență substanțială în mărime de 398,63 salarii medii lunare pe economie.

Considerând prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 54/2018 prin care a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018, în mărime de 6150 lei, prin raportare la diferența identificată pentru anul 2018 se constată o diferență substanțială în mărime de 243,61 salarii medii lunare pe economie.

În corespundere cu Hotărârea Guvernului RM nr. 458/2021 din 29.12.2021, prin care a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, în mărime de 9900 lei, prin raportare la diferența identificată pentru anul 2022 se constată o diferență substanțială în mărime de 65,71 salarii medii lunare pe economie.

Potrivit art. 20 alin.(2), lit. a) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate este obligat să respecte metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, să nu emită, fără motive convingătoare, acte care se abat de la practica generalizată de verificare și control a inspectorilor de integritate.

Conform pct. 115 din Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în vigoare din 12.02.2024, „cele 20 de salarii lunare medii pe economie se referă la: a) întreaga perioadă verificată; b) la un an calendaristic; c) la o altă perioadă mai scurtă. Existența „diferenței substanțiale” se va verifica totuși conform situației la ziua stabilirii acesteia, fie la sfârșitul fiecărui an sau a fiecărei perioade, conform mărimii salariului mediu pe economie din anul respectiv. Dacă în nici unul din ani diferența nu a depășit 20 de salarii medii pe economie, însă în urma sumării acestor diferențe depășește 20 de salarii medii pe economie, inspectorul de integritate va constata existența diferenței substanțiale”.

Reieșind din cele menționate supra, inspectorul de integritate a constatat existență a unei diferențe substanțiale între averea dobândită, veniturile obținute și cheltuielile realizate de către dl Ilan Șor și membrii familiei sale, pentru perioada 01.08.2016- 02.11.2022, precum și caracterul nejustificat al deținerii acestei averi în mărime totală de – **4.381.084, 46 lei**, ca urmare a deținerii calității de subiect al declarării.

Totodată, inspectorul de integritate consideră oportun de a indica că, reieșind din materialele acumulate în cadrul controlului și în special ținând cont de datele furnizate de ASP, în contextul dosarului pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin investiții de către cetățeanca Federației Ruse, XXXXX, sub aspectul declarării necorespunzătoare a averii și intereselor personale, pentru perioada supusă controlului (29.06.2015-02.11.2022), în contradicție cu art. 4 alin. (1) lit. a) - l) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Regulamentul privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică au fost stabilite următoarele carențe:

- În declarațiile de avere și interese personale depuse în perioada supusă controlului 2015-2022, la capitolul III *”Bunuri imobile în țară și/sau în străinătate”* lit. B *”Clădiri și construcții”* nu au fost indicate următoarele:

1. Bunul imobil situat în XXXXX, regiunea XXXXX, r-nul XXXXX, s. XXXXX, casa nr. XXXXX, ap. XXXXX, nr. cadastral XXXXX (XXXXX), deținut în baza contractului de vânzare-cumpărare din 19.10.2007;
 2. Bunul imobil situat în XXXXX, regiunea XXXXX, loc. XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX, ap. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, înregistrat cu drept de proprietate pe numele dnei XXXXX, la 28.05.2015;
 3. Bunul imobil situat în XXXXX, regiunea XXXXX, loc. XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX, ap. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, înregistrat cu drept de proprietate pe numele dnei XXXXX, la 28.05.2015.
- În declarațiile de avere și interese personale depuse la data 31.03.2019 și 08.04.2019 la capitolul II "Veniturile obținute de subiectul declarării, de membrii familiei lui și de concubinul/concubina lui, atât în țară cât și în străinătate" pct. 8 "Venitul obținut din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile" nu au fost indicate următoarele:
1. Venitul obținut de dna XXXXX de la XXXXX, din vânzarea bunului imobil situat în XXXXX, regiunea XXXXX, loc. XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX, ap. XXXXX, nr. cadastral XXXXX în mărime de 11 800 000 RUB (conform cursului BNM la data vânzării constituia suma de 3 549 440 MDL);
 2. Venitul obținut de dna XXXXX de la XXXXX, din vânzarea bunului imobil situat în XXXXX, regiunea XXXXX, loc. XXXXX, str. XXXXX, nr. XXXXX, ap. XXXXX, nr. cadastral XXXXX în mărime de 12 200 000 RUB (conform cursului BNM la data vânzării constituia suma de 3 614 860 MDL);

Fiindu-i respectat dreptul la apărare, în temeiul art. 33 alin. (10) din Legea nr. 132/2016, prin demersurile nr. 04-09/6479 din 02.07.2024 și repetat, nr. 04-09/6967 din 31.07.2024 inspectorul de integritate a solicitat dlui Ilan Șor să prezinte punctul de vedere asupra declarării necorespunzătoare a averii și intereselor personale, precum și prezentarea informațiilor și dovezilor cu referire la diferențele constatate și disponibilitatea financiară. Este de menționat că, scrisorile au fost restituite de Poșta Moldovei cu mențiunea *Nereclamat*.

Potrivit art. 33 alin.(10) din Legea nr. 132/2016, în caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

Conform art. 34 alin.(1) din Legea nr. 132/2016, dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

În consonanță cu art. 34 alin.(3) din Legea menționată supra, dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia și aplică interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.

Potrivit art. 34 alin.(5)-(6) din Legea nr. 132/2016, în situația prevăzută la alin. (3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității

în vederea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

Subsecvent, art. 23 alin.(6)-(7) din Legea nr. 133/2016, statuează că, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică și/sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau de la data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție electivă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului.

În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese.

Având în vedere cele constatate, reieșind din competențele atribuite, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 34-36 din Legea nr. 132/2016 și art. 23 alin.(5)-(7) din Legea nr. 133/2016, inspectorul de integritate principal,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Ilan Șor, ex-deputat în Parlamentul RM, manifestată prin nedeclararea în modul corespunzător a averii și intereselor personale, în circumstanțele descrise în prezentul Act.

2. Se constată existența diferenței vădite pentru perioada 06.07.2015-31.12.2015 în mărime de – **6.449.706, 81** lei între proprietatea dobândită și veniturile obținute de către dl Ilan Șor și membrii familiei sale, pe parcursul exercitării funcției de demnitate publică.

3. Se constată existența unei diferențe substanțiale între averea dobândită, veniturile obținute și cheltuielile realizate de către dl Ilan Șor și membrii familiei sale, pentru perioada 01.08.2016-02.11.2022, precum și caracterul nejustificat al deținerii acestei averi în mărime totală de - **4.381.084, 46** lei.

4. Se transmite prezenta cauză în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate în condițiile prevăzute la art. 34 alin. (5) din Legea nr. 132/2016.

5. Se decede dl Ilan Șor din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția de deputat și primar, pe o perioadă de 3 ani și se înscrie în Registru, în condițiile prevăzute la art. 23 alin. (5)-(7) din Legea nr. 133/2016.

6. Se aduce la cunoștința dlui Ilan Șor prezentul act de constatare și se comunică despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4

**Inspector de integritate principal
a Inspectoratului de Integritate**

Vladislav GORCEAC